

लहना

त्यवसायिक पत्रकारिता, थोँचा आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

साःगु भिंगु मरिचरिया निंति
लुमंका दिसँ।

लक्षण ग्रामाल 'विलामि'
प्रोप्राइटर
लाखा छ्हें
LAKHA CHHEN

सोहृखुटे, वडा नं. १६, यैं, फोन नं.: ८३६००५४

थुकि दुजे

बुद्ध धर्म व
नेपालभाषानिसं
थैतकया मातृभाषा
पत्रकारिता
तपैन्द्रलाल श्रेष्ठ - २

'सः छ्हु फरक अभिव्यक्तिया फिन्याक्वःगु
संस्करण
नर सगर श्रेष्ठ -२
अभियान होलि .....
रेणु श्रेष्ठ -३

एकेडेमि थेंजा:गु संस्थापाखें
दैं ज्याइङ्क: जक मस्तु
योजना हे दयका: ज्या याना
वनेमा:
डा. पुष्पराज
राजकर्पिकार -६

जैसिदेगःया जैसीदेवल भाउजु बहारी पुचः व
सपोर्ट रेटिना नेपालया मका:
ख्वालय मिथा शिविर
पेज ४-५

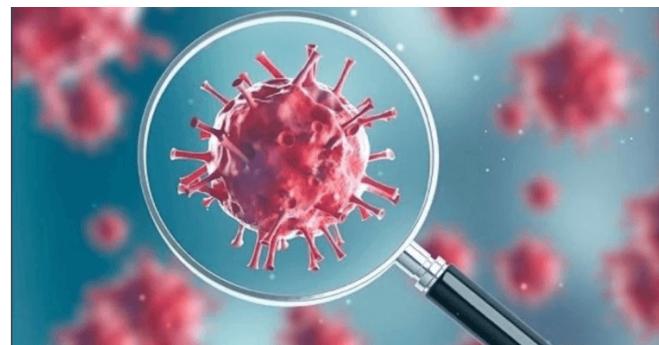
सभा समारोह मयाय्त सरकारया आदेश

कोरोना भाइरसयात क्या: सवेत खः कि त्रसित

लहना संवाददाता

कोरोना भाइरसया चिन्तन नेपाली समाजय् न तःधंगु थाय् द्यकेधुक्तल। खतुं आःतक नेपालय् कोरोनाया संक्रमण ला खनेमुद्दिन। अथेसां सतर्कता नालेमाःगु थासय् माःगु पला: ल्हवनेगु हे बाला:। छ्यू धापू न दु, ल्वय्या वास: याय्यु स्वर्या ल्वय् जुइके हे मीबुगु बाला:। भीस याय्माःगु न अथे हे खः। हुलमुलय् कोरोनाया संक्रमण पुनीगु सम्भावना अप्वः धका: सरकार भीडभाड ममुनेत, सभा समारोह मयाय्त धाय्युधुक्तल। थ्व हे इलय् नेपाल 'नेपाल भ्रमण वर्ष २०२०' आःयात स्थिगित धाय् धुक्तल। उकिया नापं भ्रमण वर्षया अवसर्य घोषणा यानातःगु थीथी महोत्सव नं स्थिगित जूगु दु। टोखा महोत्सव, भक्तपुर महोत्सव स्थिगित धाय्युधुक्तुगु दु। अथे हे, पूर्व घोषित मेमेगु थीथी महोत्सव नं मयाइगु खनेदु। नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसया इलय् याय्युगु वाकाथन नं स्थिगित जूगु दु। आःया परिवेशय थुक्तया ज्याइङ्कःत स्थिगित याय्यु याय्यु याय्यु खः जू धाय् माः। अवस्था स्वयाः ज्या याय्यु हे बाला:। तर थनथाय् थ्व न्ह्यसः न दनि कि सरकार कोरोना भाइरस नेपालय् दुहाँ व्यक्तेमबीत प्रभावकारी रूप ज्या यानाच्यंगु दु ला ?

हुँ दिं न्ह्यःतक ला नेपाल सरकार

नेपाल कोरोना 'फ्रि जोन' धका: प्रचार याना: पर्यटक दुकाय्यु बिचालय् हे दुगु खः। सुं नं मन्त्रीतसें गर्न न्वात कि हे नेपालय् कोरोनाया हुँ नं कथंया भय मदु धका: न्वानाजूगु खः। जब कि आमनागरिक सरकार नेपाली जनतायात कोरोना भाइरसपाखें बच्य् याय्यु हुँ नं कथंया ज्या मया: धका: आलोचना जुयाच्यंगु खः। तर जब विश्व स्वास्थ्य संगठन नेपालय् न कोरोनाया उच्च जोखिम दु धका: धयाविल, उबलयानिसें धाःसा नेपाल सरकार नेपाल भ्रमण वर्ष जक स्थिगित मया:, मनूत ममुनेत, सभा समारोह याय्यु तकं रोक तःगु दु। आःया सरकारया धापू न्यने, स्वयूबलय् ला मनूत हुँय् न पिहांवये मज्युसुथे खँ ह्लानाच्यंगु सरकार विमानस्थलय् स्वास्थ्य जाँचयात औपचारिकताया रूप जक न्ह्याकातःगु दु। ल्यं ७ पेज्य

विश्व स्वास्थ्य संगठनया धापू धुक्तुका: त्रसित जूगु खः धका: न्यनेमाःगु अवस्था खनेदु।

सभा, समारोह याय्यमते धका: निर्देशन ला सरकार बिल, स्कूल, कलेजय न याकनं परीक्षा सिध्यका: बन्द या धका: धाल। तर थ्व समाधान खः ला ? सभा, समारोह याय्यमते धाःगु, स्कूल, कलेज बन्द या धाःगु सरकार पार्टी व्यालेस बन्द या, भ्वय् न्यायकमेत मधाः, रेस्टरेन्ट बन्द या: न मधाः, सिनेमा हल बन्द या मधाः। उल जक ला, कोरोना भाइरसयात क्या: संचेतना थनेत धका: सरकारपाखें वा सरकारी निकायपाखें थीथी सभात जुयाच्यंगु दु। मनूत हुँय् न पिहांवये मज्युसुथे खँ ह्लानाच्यंगु सरकार विमानस्थलय् स्वास्थ्य जाँचयात औपचारिकताया रूप जक न्ह्याकातःगु दु।

कोरोना भाइरस सम्बन्धि बृहत जनचेतना अभियानय् यैं महानगरपालिका

मखुगु सूचन नं कोरोनायात
क्या: अप्वः सन्त्रास न्यनावन
-विद्यासुन्दर शाक्य
प्रमुख, यैंमहानगरपालिका

चीनपाखें शुरु जूगु कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) या सन्त्रास हल्लान्वक्त न्यनावनाच्यंगु इलय् नेपालय् नं उकिया सन्त्रास अप्वयाक्यु दु। उम्ह भाइरसयात क्या: सामाजिक सञ्जालय् थीथीकथया मखुगु सूचन प्रवाहित जूगुलिं अभ अप्वः सन्त्रास न्यना वनाच्यंगु खः सा थ्व हे इलय् यैं महानगरपालिकां बृहत जनचेतनामूलक ज्याइङ्कः याइगु जूगु दु।

राष्ट्रिय सभागृहस यैं महानगरपालिकां व्यासा: ग्रःगु कोरोना व देंगु ल्वय्या महामारी सम्बन्धि बृहत जनचेतना ज्याइङ्कलय् न्यवानादिसें यैं महानगरपालिकाया प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्य ३२५०ल वडाय् जनचेतनामूलक ज्याइङ्कः न्यायाक्यु ध्यादिल। 'कोरोना महामारीपाखें याय्यु स्वयाः उकिया व्यवस्थापन गुक्तया याय्यु ध्दु खँय् ध्यान अप्वः बीमाःगु दु'। व्यक्तेमबीत, 'सामाजिक सञ्जाल व छुँ छुँ मिडियाय् वःगु म्वा: मदुगु हल्लां अप्वः सन्त्रास न्यनाच्यंगु दु। सही सूचन प्रवाह जुङ्मफ्गुलिं अमानागरिक्या याचिकृ ब्लव्यु दु।'

प्रमुख शाक्य सम्भावनामूलक अभियान वडाय् आ: जनचेतनामूलक अभियान

भन्ना खुल्यो

Child Care **PlayGroup**

New Zenith English Model School
Bhurungkhet-18, Tamsipakha, Ph. +977 1 4249164, 4215423,
E-mail: NewZenithSchool@gmail.com, Web: newzenith.edu.np
(नस्त्री देखि +२ सम्म पढाई हुने)

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हारती मिठाई भण्डार

(शुल्क शाकाहारी)
कालिमाटी चोक, टांकेश्वर मार्ग, काठमाडौं।
फोन नं.: ९८५२२१११११, मो. ९८०३९८०६९९९
यहाँ:-विवाह, ब्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अदुर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ।

सम्पादकीय

लहना : निरन्तरतापाखें
न्त्यज्यानाच्चंगु छगू दसि

नेपालभाषाया पत्रिका ख्यलय न्हुगु पहः ज्वना: पिहांवःगु वाःपौ लहना थौं खुदैँ फुना: न्त्यदैँ क्यंगुदु। अर्थात थनिं खुदैँ न्त्यः अर्थात २०७० साल फागुन २७ गते अर्थात थौंया हे दिनस थुगु वाःपौया शुभारम्भ ज्यू खः। छिकपिनिगु तुखाखलुइ थ्यकः वःगु खः। उगु इलय नेपालभाषाया आपालं बुखँत पिहां वयाच्चंगु खः सां नं नेपालभाषाया ख्यलय ज्या यानाच्चंपिं व्यक्तित्वपिनिगु महसीका नं भीसं नेवा: ख्यलय सनाच्चंपित बीमा: धइगु ल्याखं न्हुगु सोच ज्वना: वयकः पिनिगु ब्लो-अप पिथेनेगु ज्या न्त्याकागु खः। न्हापा ब्लो-अप धायूवं कलाकारपिनिगु किपा जक खः धइगु मानसिकता दयाच्चनीगु खः। नेपालभाषा ख्यलय सनाच्चंपिं, थःगु जीवन पानाच्चंपि, आर्थिक, भौतिक वा साहित्य, भाषाख्यः आदिइथःगु जीवन फुकाच्चंपिं आपालं नेवा: न्त्यलुवा अथे हे कार्यकर्तात दु। तर अजाःपिं व्यक्तित्वपिनिगु नां न्यंगु जूसां नं उमिगु महसीका सीकेदुसा ज्यू ला धइगु छ्या इच्छा दयाच्चनी। थ्व हे फरक ढंगया सोचपाखें हे न्त्यज्याना: नेपालभाषाया ख्यलय जीवन पानादीपिं व्यक्तित्वपिनिगु ब्लो-अपकथं पिथेनेगु गुगु लहनां यात उकियात कया: गुलिस्यां सकारात्मककथं कालसा गुलिस्यां थुकियात निरन्तरता बी थाकुइ धइगु खं याना: लहनायात हाथ्या: नं ब्लंकल। तर थौं वया: पत्रिकाया पाठकर्वगतसें थुकियात मचायकं आत्मसात याना यंकल। अले लहनां नं नेवा: ख्यलय जीवन पानादीपिं आपालं व्यक्तित्वपिनिगु महसीका पितबीत नं ताःलात। लिपा वना: थ्व हे लहनाया विशेषता नं जूवन।

लहनाया थ्व ज्या छ्या सकारात्मक जूसां नं नेपालभाषाया ख्यलय गुकथं बुखँत प्रवाह यायमा:गु खः, विश्लेषणात्मक बुखँयात थाय् बीमा:गु खः, उलि बी फयाच्चंगु मदु। अथे खःसा मानवीय श्रोत व साधनकथं फयांफक्व थुगु ज्याय् न्त्यज्यानाच्चंगु दु लहना। लहना वाःपतिइ दुथ्यानाच्चंगु च्वसुयात कया: खास हे प्रतिकृया वयगु मया:सां नं गुलि नं प्रतिकृया वःगु दु, अप्वः धइथे सकारात्मकढंगं वःगु दु। थुकियाना: नं लहनायात निरन्तरता बीगु ज्याय् तिबः जूवनाच्चंगु दु।

नेपालभाषाया पत्रिका ख्यलय छ्या हाथ्या: ज्युच्चनीगु खः, पत्रिकायात निरन्तरता बीगु। नेपालभाषा पत्रिका ख्यलय गुलि नं पत्रिका पिलूवःगु दु, व दथुइ हे अलप जुयावनाच्चंगु भी सकस्यां खना च्वनागु दु, भोगे यानाच्चनागु दु। थ्व हे हुनिं जुइमा:, शुरु थुगु वाःपौ पिथनागु इलय नं विषयायात स्वयां नं थुकियात निरन्तरता बीफइगु खः वा मध्य धइगु खंय् आपालं मनूसें आंकलन याःगु खः। तर पाठकर्वगतिनिगु मर्तिना धाय् मा:, च्चमिपिन्सं निरन्तरकथं थुगु वाःपौया निर्तिं बियादीगु च्वसु अले थुगु पत्रिका पिथेनेगु निर्तिं मज्जिम्याःगु आर्थिक श्रोतया निर्तिं निरन्तर विज्ञापन बिया: ग्वाहालि यानादीपिं सकल विज्ञापन दातापिनिगु कुतः धाय् मा:, सकसिगु उलि हे ग्वाहालि याना: थुगु वाःपौ थौंतक निरन्तरसुं न्त्यज्यानाच्चंगु दु। अर्थात निरन्तरताया निर्तिं न्त्यज्यानाच्चंगु छ्या दसि जुयाच्चंगु थुगु लहना वाःपौयात उलि हे मर्तिना यानादीपिं पाठकर्वग, च्चमिपिं, विज्ञापन दाता अले प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्षकथं ग्वाहालि यानादीपिं सकलसित लहना वाःपौपाखें यक्व यक्व सुभाय् देछानाच्चना। नाप थुगु वाःपौया निरन्तरताया निर्तिं न्त्याबलें ग्वाहालि दयाच्चनी, तिबः जुयाच्चनी धइगु भलसा कासें बुदिया धौबजि सकस्यां इना नय्। सुभाय्।

ट्वमिपिन्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ। छिकपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्चना। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्चना।

लहना वाःपौ
भोडँ, गैं
lahana.news@gmail.com

बुद्ध धर्म व नेपालभाषानिसें थैंतकया
मातृभाषा पत्रकारिता

मातृभाषा पत्रकारिता ख्यलय प्रोफेसनालिज्मया विकास यायगु, घटना, विचारयात फरक ढङ्गं स्वया: पाठकयात सत्य, सन्तुलित व विश्वसनीय बुखँ बीगु ज्याय् लहना न्त्यानां तुं च्वनी

निरन्जनल श्रेष्ठ

बुद्ध धर्मया नामं धर्मादित्य धर्मचार्यं पत्रिका पिकाःगु नं थौं सच्छिद दैँ दत। थ्व हे नेपालभाषाया नामं मातृभाषाया न्हापांगु पत्रिका खः। व ल्याखं भीसं थौं धायूफत थुगु पत्रिकां याना: हे धर्मादित्य धर्मचार्यं नेपा:या न्हापांगु मातृभाषी पत्रकार नं जूगु दु।

नेवा: पत्रकारिताया खँ ल्हाय् बलय नेवा: तयस् थौं स्वयां ६४८८ न्त्यः हे नेपालभाषाया न्हिहौ पिकाय् धुकल। फतेबहादुर्सिंहया प्रकाशन व सम्पादनय २०१२ भाद्रमहिनायनेपा:या स्वंगु न्हिहौ कथं नेपालभाषाया न्हापांगु न्हिहौ पिकाका' पिहांवःगु खः। थ्व नेपालभाषाया न्हापांगु व नेपालया स्वंगु न्हिहौ खः। नेपालय न्हापांगु न्हिहौ धइगु 'आवाज' पत्रिका हे खः। वयां लिपा 'समाज' न्हिहौ वलसा 'नेपालभाषा पत्रिका' स्वंगु थासय् ला। नेपालभाषा पत्रिका पिहांवःबलय खय् भासं हे न्हिहौ अथवा धाय् दैनिक पत्रिका पिमदनि। थौंया इलय पिहांवयाच्चंगु 'गोरखापत्र' दैनिक नं २०१७ सालय जक न्हिहौ जूगु खः। चन्द्र शम्सेर प्रधानमन्त्री जूबलय साप्ताहिक पत्रिकाकथं गोरखापत्र पिदंगु खः। अर्नल वालय निक्वः जुया: लिपा तिनि दैनिक जूगु खः।

नेपालभाषा न्हिहौ न्हापांगु दैनिक पत्रिका जूसां न्हापांगु नेवा: बुखँ पौ वा समाचारप्रधान पत्रिकाया ल्याखं थनश्याय् पासा वाःछिहौ न ल्वःमंकेमज्यु। आशाराम शाक्यया सम्पादनय च्वसापासाया प्रकाशनय २००८ सालय समाचारयात प्राथमिकता बिया: 'पासा' वाःछिहौ पिहांवःगु खः। लिपा थुगु पत्रिका दैनिया जुया: छुँ ई पिहांवःगु खःसां लिपा दिनावन। वाःपौपाखें स्वयालय विस. २०४१सालय पिहांवःगु 'राजमर्तिं' वाःपौ हे नेपालभाषाया न्हापांगु वाःपौ जूगु दु। वयां लिपा यक्व हे साप्ताहिक पत्रिकात पिहांवलसा गुलिखे ईलिसे दिना नं वन। छ्या इलय तसकं लोकहंवा:गु, अतिकं बय् बय् जूगु नेपालभाषाया साप्ताहिक पत्रिकात इनाप वाःपौ, देशयमरुद्यया: वाःपौ नं थौंया इलय निरन्तर जुइमफयूकल। इनाप पत्रिका नेवा: पत्रकारिता रुद्ययात ततःमह हे पत्रकारत उत्पादन वाःगु दु। उगु इलय इनाप पत्रिकाया ज्या याःपिं आपाःथे पत्रकारत थौंतक नं पत्रकारिता क्षेत्रेय सक्रिय हे दिन।

जन आन्दोलनया इलय ला तसकं हे बय् बय् जूगु खः। उगु इलय विश्वभूमि न्हिहौ नेपालभाषा मथूपिन्सं तकं मातृमाला: ब्वनेगु या:। थुगु न्हिहौ ०४६ सालया आन्दोलनया इलय न्हिहौ हे स्वक्वःतक नं पिकायगु या:गु खः। व थ्व पत्रिका नं थौं इतिहासया पानाय् जक सीमित जुइमा:गु दु।

थुलितकया ई धइगु नेवा: अथवा मातृभाषा पत्रकारिताया निर्तिं तसकं थाकूगु ई खः। मिह्ग: राणा शासनया इलय समाचार च्युगु आधारय जेल तयगु यानाच्चंगु खः। अथे हे, ३०८८ न्त्यः पिंचायती व्यवस्थाय नं सरकाराया बारे च्वल कि जेलय ला:पि यक्व दु। ०४६/०४७ सालया जनआन्दोलनया लिपा देसय् बहुदलीय व्यवस्था वल। व धुंका: मातृभाषा पत्रकारिताय जुयाच्चंपिन्सं ह्यूपा: वइगु आशा याःगु खः। तर नं सरकाराया जूगु दु।

अवस्थाय नेपालभाषा छ्या न्हिहौ, प्यंगु वाःपौ, निगूबा:छिहौ, खुगुलिं मल्याकक लय् पौ पिहांवयाच्चंगु दु। न्यागु अनलाइन, स्वयां रिमि च्यानल व छ्या एफ.एम. नेपालभाषा न्त्यानाच्चंगु दु। उकिया दथुइ छ्या न्हुगु सोच ज्वना: थनिं ६४८ न्त्यः २०७० साल फागुन २७ गतेया दिनय नेवा: पत्रकारिता रुद्यय लहना वाःपौ पिकायगु खः। लहना वाःपौ थौं खुदैँ फुना: न्त्यदैँ क्यंगु दु। नेपा:या प्रेस ख्यलय फयाच्चंगु हाथ्या:या नाप नेवा: ख्यलय छ्या न्हुगु सोचलिसे हरेक हाथ्या:या सामना याना: लहना वाःपौ पिदनाच्चंगु दु।

नेपालभाषाया पत्रिकाय दकलय न्हापां ब्लोअप पिकायगु ज्या लहना वाःपौपाखें हे जूगु खः। लहना वाःपौ स्वयां न्त्यः नेवा: व्यक्तित्वपिनिगु ब्लो-अप पिथेनेगु यात। लहना वाःपतिइ कलाकारया नाप पत्रकार, व्यापारी, समाजसेवी नाप थीथी ख्यलय योगदान वियाच्चंपिनिगु ब्लोअप पिदबलय थुकिन न छ्याकूपया क्रान्ति हल। व धुंका: नेपालभाषा ख्यलय जुयाच्चंपिनिगु थीथी गतिविधियात न ब्लोअपय पिथेनेगु ज्यां पत्रकारिता ख्यलय ब्लो अप्य आप्या खंय येगु न्हुगु कन्सेप्ट्या विकास जुल।

गुलिं पत्रिका पिदन, लिपा वना: दिना नं वन। दिनावंगुया थीथी कारण द्यफु तर आर्थिक पक्ष नं प्रमुख कारक जुइफु। पत्रिका पिकायत आर्थिक पक्ष बल्लाकेत दकलय माःगु विज्ञापन नं खः। सरकार याःगु विज्ञापनय गबलें नं स्थानीय भाय् ख्यलेगु कुतः यानाच्चंगु मदु। स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार व संघीय सरकारपिन्सं बीगु सुचंत स्थानीय भासं नं बीगु अवस्थाय मातृभाषा पत्रिकारिता अभ चुनौती जा:। थौं दुइ तिहाइया सरकार मिडिया काउन्सिल विधेयक, सूचना प्रविधि विधेयक आदि हया: संचार ख्यलय चीत कुतः यानाच्चंगु दु। थौं सरकार हे संचार ख्यलय गुरुकथं विकास यायगु स्वयाच्चंगु मदु, बरु गथे याना: संचार ख्यलय नियन्त्रण यायगु जक स्वयाच्चंगु अवस्था दु। अजाःगु अवस्थाया मातृभाषा पत्रिकारिता रुद्यय लहना न्हुगु खुराक बीगु, घटना, विचारयात फरक ढङ्गं स्वया: पाठकयात सत्य, सन्तुलित व विश्वसनीय बुखँ बीगु ज्याय् लहना न्त्यानां तुं च्वनी।

गुलिं पत्रिका पिदन, लिपा

वना: दिना नं वन। दिनावंगुया

थीथी कारण द्यफु तर

आर्थिक पक्ष नं प्रमुख कारक

जुइफु। पत्रिका पिकायत

आर्थिक पक्ष बल्लाकेत दकलय

माःगु विज्ञापन नं खः। सरकार</

‘सः छगु फरक अभिव्यक्ति’या भिन्न्याक्वःगु संस्करण

नर सागर श्रेष्ठ

बाखं बाखं जगु कारण हे बाखनय व्यूपा:यात
बालाक क्येनु ज्या याइगुलिं खः। थथे व्यूपा: बाखंया
पात्र व घटनाय् वड। थथे व्यूपा: व्ययुगु इवलय् बाखंच्चर्मि
छ्यतीलिए भाय्, खँवः व स्टाइल्स हे बाखयात जीबन्तता
बियाच्चनि। शुक्रिं हे बाखंच्चर्मि थः म्हेस्या धायमःगु खै
स्याच्चुक्र व मनय् थीक धायफूत धा: सा व बाखं बाखं खंभिं
व ब्वंमिपिन्स लिपातक लुमंका तइ, मखुसा व बाखं बुँ
ब्वनेथे हे जक जुङ। थथे हे घटना व पात्रय् वज्ञु व्यूपा:
बाखंच्चर्मि कीबलय् च्चमिया थः गुहे संसारायात बः क्याः
क्यनाच्चनि, गुगु ब्वंमि व न्यंमिपिनिगु संसारलिसे पायद्धि
मजूसां इमिसं खेगु व थुइक्कूगु संसारलिसे यक्व हदतक पाय्
छि जुडिफ्यमा:। थुकर्थ बाखंया प्राबिधिक पक्ष ब्वय्बलयु
चिबाखंयात थुकी दुने फिट यायगु ज्या उलि अःपु जुडिमधु,
छायथा: सा छ्या घू घटनायात क्याः निसःनिसे स्वसः तकया
खँवलय् सिध्यक्केमा:गु चिबाखं च्चमिपिन्त शुक्रिं तः थः धुँगु
हाथ्या: न्यःने हःगु तायका। अथेजुयाः बाखंनय न्यःने
व ल्यूनेया वा दक्कसिबे लिपाया खैंवपाखे यक्व अर्थ
बियाच्चनि। 'सः छ्या फरक अभिव्यक्तिं'या चिबाखंया
भिन्याक्वःगु संस्करणय् ब्वंगु बाखंतयू थ्व हे प्रसंगयात
क्याः समीक्षा यायग क्तः यानाच्चना।

सः छापूरक अभिव्यक्तिया चिबाखंया फिन्याक्वःगु
संस्करण न्हपायागु संस्करण स्वयां उलि पाःगु खेनदु।
थुगुसि न मिसाम्ह बाखंच्चमि दुश्या:गुर्लिं चिबाखंया
ख्यलय् मिसातसे काइगु ब्वति म्हो जुझमखु धश्गु ख्यें
भलसा कायगु थायु दत। स्वम्ह बाखंच्चमि मध्ये छम्ह

बाखंच्चिमि नेवा भायु, संस्कृतियात अन्तर्राष्ट्रीयकरण
 यायुगु कुत यात धाःसा मेखे भीसं भीगु बिकसित भायु,
 संस्कृति गौरव यायमपुगु यथार्था न्त्यःने वःगु खनेदु।
 थुगुसी मयूजु नःलि बज्राचार्य व भाजुपिं काशीराम विरस व
 रामगोपाल आशुतोषपिन्सं बाखं न्यंकादिगु खः । बाख्यायत
 कुलेगु ज्या भाजु डा. पुष्पराज राजकर्णिकारं यानादिगु
 खः । स्वम्ह बाखंच्चविमिपिनिगु चिबाखं न्यनाबलय्
 नःलि बज्राचार्या बाखनय् कामकाजी मिसा वा जागिर
 नयाच्चर्पि मिस्तयुगु व्यथात न्त्यःने वःगु खनेदत धाःसा
 रामगोपाल आशुतोषाया बाखनय् कलाकारपिनिगु व्यथा
 व राजनैतिक विषयायत न्त्यःने वःगु खनेदु। अथे हे
 काशीराम विरसया बाखं तक्तालीन सामाजिक परिबेशय्
 हे अलमलम उगु खनेदु।

जनआन्दोलनया सफलताया जस मुनां कायगु धिगु
बिबाद छ्यु बाखनय् रामगोपाल आशुतोषं क्यनादीगु दु ।
स्वनिगःयार्पि मनूरसे थुकइ हुँ हे ग्वाहालि मया:गु व
पिनेयार्पि मनूरसे बाज थाना: थुकिया जात्रा मानय् याय्
त्यंगु खँ कनादीगु दु । यल व खवपया जात्राया बयान यायां
अन खिचा छन्ह सू ज्यू बाखं न्यनेबलय् छ्यू प्रतीकात्मक
बाखथें ताय्का । थ्यान्त्यः चिबाखनय् स्वनिगःपिनेयागु
खँ ब्याः बाखंयात राष्ट्रियकण यायूत बाखंच्चमितसे
कुतः याःगु खनेदुसा महर्जन रत्न ताप्लेजुड्या नीयात्रा
बर्णन व राजसायमिया हेलिकप्टर कुतु वंगु थुगुसीया
रामगोपालया बाखनं अमेरिकायागु खँ च्याः पिने च्यार्पि
नेवा:तसे चिच्चीधंगु ज्याय् तक्यना थःगु विकसित भाय्,
संस्कृत व परम्परायात त्वमंकर ध्याच्यु न्यकादीगु खनेदु ।

बाखनं पात्रयात अन्तर्राष्ट्रियकरण याना: देयुने जक
मरु, देयुपिने नेवातसे थःगु बिकसित संस्कृति, भाय् व
परम्परायात कया: गौरब कायमफूय खँ कनादीगु दु। बाय्
धुकूरीपं लिसन हाकनं नापं च्वना: जूगु खँल्हाबल्हाया
बाखनयु व्वचाय्यकातःगु खँवल्तं ट्राजिक एन्ड थकाः
धाय्मा:। छाय्यथा:सा वयकलं दक्षिसिबे लिपा अभाव,
पश्चाताप व निरन्तर असफलता थजा:गु खँवःत श्वल्ला:
बाखं व्वचाय्यकूगु खेनदु। अथे हे छ्या धैर्येवल्लायु निगृ
लखतकाया सिरपा: त्याकागुलि यकवस्यां थःगु किपा
मेसेन्जर, फेसबुक, युट्युवृ तःगु व बुखं पाति थःगु
खँल्हाबल्हा छापे जूसा थःगु त्वाल्यू व थःथितिपिन्स-
उकियात हुँ हे वास्ता मयागु दुःख्या खँ ने छ्यु बाखनयु
वयकलं कनादीगु द।

नःलिं बाचार्चार्यया कालभैरव द्यःयात प्यारा नकाः मनु-
 गत्वत्गुव मिम्ह मस्त हाकः पाना: ल्वातु ल्वानाच्चंगु बाखंत-
 प्रतीकात्मक बाखंया रुप्य् कायम्:गु खेनदु। कालभैरव
 द्यःयात थःगु ज्या पूवंगु धकाः मनु छहेस्यां मफुमुकु वया-
 म्हुतुइ हे प्यारा ल्वसुकूगु व स्टुलय् चुलुया लिपा अनयास हे
 गत्वत्गु बाखं नं छ्यु म्वाम्वां मदुगु खेय् अप्वः गर्ब यायम् ज्यगू-
 सन्देशा बीत स्वःगु खेनदु धाःसा मनूत हुलहुल मुनाच्चंगु
 थासय् ज्याकुथि इवःम्ह पात्रं प्लास्टिक मुनिपि निम्ह मस्त
 हाकः पाना: ल्वानाच्चंगु व इपि थःगु स्वाभिमानयात
 कया: ल्वा:गु धकाः देस्य् नेतात्य् स्वाभिमान मदुगु तर-
 अजाःपिं लॅय् फ्वनीपि मस्तय् हे स्वाभिमान दु धकाः
 छ्यु स्यल्लाःगु ध्याचू न्यंकादीगु खेनदु। हिसिला नांयागु
 बाखंनय कतामरीयात कया: लयलयताया: ह्याप्पी मुदया

खैं कँकं हिसिला इयालं कुरुंगुं खैं क्याना: बजाचार्य नं बाखंयंत ट्राजिक एन्ड याःगु खेनदुसा मेगु बाखनय् निम्न मध्यम बर्गीय जहान परिबारया संघर्षमी जीवन नं क्यनेत कुतः याःगु तायका । खिंचां व्याउँगुं पुरी वाच्याना: गर्ब याःगु खैंम्ह व मिसा जापिर नयाच्वम्ह व मिसाया बाखनें छ्या निम्न मध्यम बर्गीया परिबारया न्यावर्ते पाछै तरकारी नयमाःगु व छम्ह खिंचां बस व स्वर्यां साःगु नसा पुरी नःगु धकाः दानातःगु खना । इवातायात फिकातःगु कोट छम्ह फवनीम्ह बुरायात फिकूबलय् व इवाताया भक्तं गुकथं बिरोध यात धकाः इवाता व फवनीम्ह मनूया बाखनय् बजाचार्य मनुखं याहुं धर्मया ज्यायात हे परिभाषित याय् माःगु खैं कनादीगु दु ।

काशीरामया बाखनय् आः तक नं ल्यं दग्निगु
जातभातया खं पण्डित बाज्याया बाखनय् न्यूनादीगु
खनेदु । थः समाजया प्रतिष्ठित मूः धकाः धायमास्ति वः म्ह
पण्डित बाज्यां मनूः छह थः गु छ्यु दुहां व्यक्तं वया जात
न्यंगु व वं थः गु साइत स्यंकू धकाः विराधाभास चरित्र
चित्रण यानादीगु खनेदु । परिवेश नायागु बाखनय् समीरं
न्हूगु छं न्याः गु व न्हूगु थासय् समीरं यायम्फूगु समायोजन
वयना: थौक-न्हूय यक्त नेवा: तसे: थः गु मू बरित त्वः तः पिने
पिने न्हूगु थासय् वना: च्वंवनेगु ज्यायात स्याचुक्क ध्याचू
न्यकादीगु दु । वय्कः या दक्कसिबे लिपा बाखनय् तिकीस्वां
व सूदः या खंल्हाबल्हा यक्यना: बिमलप्रभा ब्राचार्य, पुक्कर
माथेमा व महर्जन रत्नपिन्स छ्यलादीगु मनू बाहेक मेमेगु
पशु वा बस्तुयात पात्रकर्थं छ्यलेगु ज्यायात काशीरामं
न्ह्याकादीगु खना । थ्यायात नं चिबाखनय् वः गु छ्यु न्हूगु
प्राप्तेपर्क्षं कायामा थे तामा ।

चिबाखंया प्राविधिक पक्षयात क्याः दुवाला स्वयं
 बलय् बज्राचार्य व काशीरामयगु बाखपाखें चिबाखंया
 अप्वः धिई पक्षतयत पूर्कू खेनदुस्सा आशुतोषया जन
 अन्दोलनया जस कायगु बाखनयू यैं, यत रुपया जात्राया
 धलपौ व अमेरिका थीथी राज्य व शहरया नां क्याः बाखं
 भतिचातःहाकः याःगु खना । गुकी चिबाखंया सिमायात
 हाचांगा: गु खेनतु । सशक्त सद्देश बीत मयूजु बज्राचार्यया
 फवनीम्ह मनू व इवातांया कोट फिकाटःगु बाखन चिबाखंया
 स्कोप दुने मलाथैं तायका ।

अबिरथा होलि .....

रेणु श्रेष्ठ

ऋत्यु जुजु बसन्त ऋत्यु आगमनया
 नापनापं सिलाचः हे धुकाः सकस्यां प्रतिक्षा
 यानाच्चनीयु रंगया पर्व 'होली' पर्व खः। फालुण्य
 शुक्ल अष्टमिन्देसु पुन्हितकया दिव्यत 'होली पर्व' धाइ।
 होली पर्वबलय मेमेगु नखः चखः बलय
 थें छेंयू क्यवु पुजा यायम्भाः गु व विशेषकथंया
 नसात्प्रसान नं ज्वर्य यायम्भाः गु ज्युः। होलिधृद्धिमु
 हे मुक्कं छ्यू मनोरञ्जनया पर्व नापनापं रंगया पर्व
 जक खः धा: सां छु मपा:। होलिया इल्यु ईर्ष्या,
 रीसरगा, द्वेष सकतो होलिया रंगं चुक्का यकी धृद्धि
 मान्यता दु। उर्किं होलिबलय शत्रुयात नापं अबीर
 तयकाः न्यट्यपकाः तं क्वलाका छवड धाइ।

फाल्पुण शुक्रत अष्टमि कुनूर्ह येंवा बसन्तपुरुष
लागाय व यलया कृष्णामिन्दरया न्त्यःने साइत
स्वया: चीर स्वात कि होलि शुरु जुडी। थुगु इलनिसे
लंजुवातयैत लोलां क्यकेगु उजं दत धा: सां दु
मपाः। निगः आखः चीरया अर्थ भीसं वसः धकाः
थुडिका कायफडि। बसन्तपुरुष नं चीर स्वायिंधकाः
चाकलाः गु स्वतं दुगु छत्रय थीथी रंगया कापः

कुचाकुचा चिना: यःसिं थना: विधिवतकथं पुजा
याना: अबीर ख्वला: चीर स्वायगु ज्या कवचाय
कीसा यलया कृष्ण देगःया न्त्यःने नं सिमाय
थीथी रंगाया कापःत खाया: चीर स्वायगु याइ।
कृष्ण देगःया न्त्यःने न्हापा सिमा दु धाइगु खः,
तर थौकेन्हय चीर स्वाइ कुन्हु हे देगःया न्त्यःने
गा: म्हुया: सिमाया कचा तिथा: कापःत यखाना
बी। थुगु दियात चीर स्वायगु अट्यम नं धायगु
याना वाच्यव्यु दु। वसन्त क्रतु अथे हे धुक्थं चीर
स्वाइगुलिं याना: लकसया रैनक हे मेरु हे जुवनि।
चीर स्वाइग ब होलिया मन्दर्भय पौराणिक

पर स्वाधीन युग लाभात् संपदन् पूरा रागणक
 किम्बवद्विनिसेस्त्र स्वापु दुगु खंतं न न्यथयनेबहः जु।
 द्वारपरयुग्य यमुना खुसि सिथ्य वसः त तयः
 गोपीनित म्बः लुहवाच्चबलय गोपीनितयुग्य वसः त
 कृष्ण द्वयं खंकाः गोपीनितयत हायकेत वसः त
 फुक्कं यंकाः सिमाय खाय यंकुं युजाच्चन। अथ
 हे किम्बवद्विनिसेस्त्र स्वापु दुगु होलि पुन्हि च्यान्हु
 न्य्यः चीरं स्वाद्वलय रंगीवरिंगी कापः त छत्रय
 खाइगु युजाच्चन। अथे हे पौराणिक तथ्यकथं
 उगु इलय राक्षस हरण्यकश्चपु विष्णुभक्तम् थः
 काय प्रल्हादायत स्यायुत थीथी वसाः वयाः न
 ता: मलायुवं अभीन हे मफड्गु बरदान कायावः म्ह
 थः के हैं होलिकाया मुलय तयः प्रल्हादायत
 अभीन्नाम् याम् अभी ए अभी मिलाया

आपनकुण्डय् तथा बा, तर अन म विज्ञुभक्त
 प्रलहादयात लुं मजूरो हीलिका भिं पुना अन हे भग्न
 जूया लसताय् होलि हंगु खः भद्धु किम्बदन्ति
 दु। अथे हे द्वापरयुग्म भगवान् कृष्णयात स्यायू
 पुतना नांया राक्षसनी नं थःगु दुरुपाय् बिष इता:
 वया: दुरु त्वंकः वंबलय् भगवान् कृष्णं हे बध
 यानाब्यू लसताय् थःथः रंग छ्वाकाः मिहत्पु

लुमन्तिकथं थ होलि पुन्ह हंगु खः धइगु धापू
दु। थकथ होलि पुन्ह हीनु धइगु हे असत्यतात
नह्का: सत्यया चियजकथं हीनु पुर्व खः। जातीय
एकता, सदभावकथं छ्या हे सुकाय हेनेगु तातुनां
हीनु थगु पर्वय तराइ, पहाड, हिमाल सकभनं
अतिकं उल्लासं रंग, अबीरं व लखं श्वाकाः
मिहती। होलि मिहते सिध्यकालिं बसन्तपुर्य
स्वानातःगु चीर क्वथला: चीर दहन यायगु धकाः
च्याकेंगु चलन दु। थथे चीर दहन यायधुक्षाः। होलि
पुन्ह वक्चाःगु सूचं बी। थव धुक्काः सुनां सुयातं
रंग रोगन अबीर तयके मजिल।

सरकारी मान्यताकथं थुगु दिं कुन्हु सरकारी
बिदा नं बीगु याना वयाच्युगु दु । नापानाप नेवा:
समाजय गुलिसियां थुगु दिनस गुथि न्यायकीपि
नं दु । होली धायवं रंगं, अबीर भाइगु मिखाय् दं
वय् हे धुंकी । बिना रंग, अबीर होलि� होलि� हे
जुझमधु । होलि पुनिह कुन्हु सुथय् थःथःगु छेया
पुजारुपी च्चर्पि दःत्यत अबीर तया: त्वालय
च्चर्पि दःत्यत नं अबीर तयका: होलि शुरु याई ।
अनर्लिं मनूत्य दश्यु होलि� मिह्ती । होलि मिह्ते
इच्छा दुर्पिण लखें छ्वाका: अबीर इका: थीथी
रंग ख्वा:पालय् इला: होलि मिह्तीसा इच्छा
मदुर्पिण अबीरया सिन्हः छफुति जकसां तिया:
रेवि चालाकी ।

हाल कवचायूका ।
 ई हिलावलिसे न्हन्हू पुस्तातय् संस्कार
 संस्कृती हनायंकीगु चलनय् नं छु भीतचा ट्यूपः
 वयाच्चंगु दु, गुकिं यानः संस्कार, संस्कृति हे
 बांमला: गु लॅपुपाखे वरी धका: च्यूता: तय्
 माः गु अबस्था वयधूकल। आधुनिकताया
 नामय नखः चखः हेनेगु पहः नं पाना वयाच्चंगु

दु । नेवा: तय् बाहुल्यता दुगु स्वनिगलय् संस्कृति
स्वाकात्तर्यु निर्ति नखः चरुः हने हे मा: धार्मिं नं
उतीकं दु । २१शू शताब्दीया पाशाचात्य संस्कृतिया
प्रभाव याना: नेपा: मित्यके थः गु संस्कृतिया मू
मर्म नं तना वनाच्छं अवस्था ब्ललनाच्छं द ।

होलिया सन्दर्भयु धायगु खःसा थौकन्ह्यु
 अप्वः धइथे उच्छृंखलता ब्लवलाच्चंगु दु ।
 थ्व विषयस धायगु खःसा न्हापा नं मदुग मखु,
 मिसातयत् ला ज्वना: जबरजस्ति हे अबीरं
 ईकी है । तर थौकन्ह्यु मिसातयत् अथे याय्
 मफु । मिसातयके न्वायगु अधिकार, हिम्मत
 नं तच्चया वयाच्चंगु दु । गुकि याना: थौकन्ह्यु
 उमिगु इच्छाकर्थ जक रंग इकेगु याइ । थौकन्ह्यु
 युवापुस्तात होलि पुन्हि कुन्हु थःथम्ह थीथी

हे हाकूगु रंगय लेड अक्साइड, वाउँगुली कपर सलफेट दइ, गुर्कि भीणु छायेयात तसक असर याइ। थजा:गु रंगाया कणत यादि मिखाय् दुहान वन धा:सा मिखाया नानीयात बांमलाक क असर याह, गुकीयात यान्त्रिक चोट धाइ। थथे यान्त्रिक चोट मिखाय् लात कि मिखाय् दुने रक्तश्राव जुयाच्चर्नि नापनापे नानी ल्यूनेया नायूगु पदा रेटिनातकं चब्बुझिए। रंगय् च्चंगु रसायनिक तर्तव याना: मिखाया पारदर्शताय् बांमलाक क लिच्च: लाय् फु, गुर्कि याना: मिखाया नानी अर्धपारदर्शक व अपारदर्शकतकं जुझिए। अझ होलिबलय् कय् कीपु बेलुन भीयु सवेदनशील अंग मिखाय् लात धा:सा दृष्टिविहीन जुझु तकं सम्भावना दु। अथे हे न्हायूपनय् लात:सा न्हायूपंया पिलितकं गुना: द्वायपं मताड्यातकं सम्भावना द।

परम्परागतकथं चीरोत्थारोहनं धुंकाः लिं शुरु
जुद्गु शुगु पर्वयै विशेष यानाः शहरी युवापुस्तरीपै
पुनिं कुन्हु ख्वाः पालयै सुनौला, गेरु रंग पाना:
चाः हिला जुइ। गुम्ह गुम्हसियां थुगु दिं कुन्हु
इख फेरेयाना: ल्वापु यायू यः। भाड त्वनाः नं
मस्ति जूपीं नं दु। गुम्ह गुम्हसियां लदइडु भाड
तयाः नकीरिं नं दु। भाड्या ख्वांहलयू खः सा
न्हापा थायथासय् सर्वतयै, दुरुह भाड, केशरी,
तया त्वंकाच्चर्पि नं दु। गुकिं शरीरयात माः गु
आयुर्वेदिक तत्वत नं पूर्ति जूवनि। अभला न्हापा
प्राकृतिक स्वानं रंग दयकीरु जुया: रंगं नं छु असर
मयाइगु जुयाच्वन। शुगु पर्व तराइलयै पुनिहया
कन्हयु कुन्हु तः जिक हनि। विपरित लिङ्गप्रति
आकर्षण जुद्गु शुगु पर्वयै पर्व हनेगुकथ्य हेमाः, तर
इछा विपरित सुयातं खुकिं नं मकयुके।

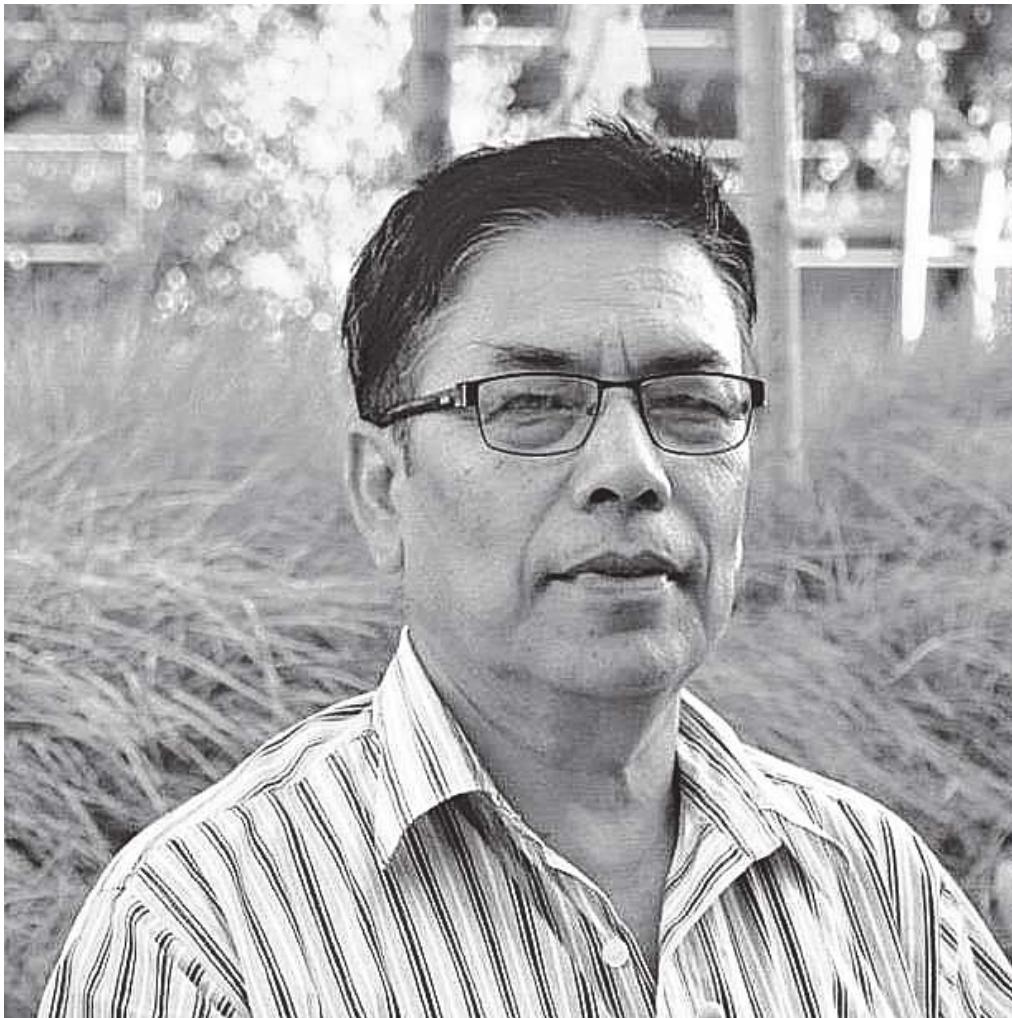
किपा : उमेश मानन्धर

जैसिदेवल भाउजु बुहारी पुचःया मिखा शिविर

जैसिदेगःया जैसिदेवल भाउजु बुहारी पुचः व सपोर्टरेटिना नेपालया मंका: ग्वसालय् वंगु फागुन १० गते मिखा शिविर क्वचाःगुदु। शिविर ज्याइवया मूपाहाँ यैं महानगरपालिका २१ वडाया नायः उदयमणि बज्राचार्य जुयादीगु खः। उगु मिखा शिविर तिलगंगा आँखा अस्पतालया मिखा विशेषज्ञ डा. इला प्रधानया नेतृत्वय जूगु खः। शिविरय् ८ दँनिसे ७८ दँत्कक्या स्थानीयपिन्स ब्वति काःगु खः। करीब १७५मेसित मिखा जाँच जूगु शिविरय् २०मेसित धइथें मोतिविन्दुया समस्या खनेदुगु खः। मोतिविन्दुया समस्या खनेदुपिन्त म्होतिं निढःतका क्या: उपचारया व्यवस्था यायगु व्यसाः खलःया अध्यक्ष राधिका प्रधानं जानकारी बियादिल।

चवज्या धइगु प्रतिभा खः कि मेहेन त
खः ?

नितां खः । तर अप्वः प्रतिभा खः ।

छिं चिनाखं, मुक्तक समीक्षा व नियात्रा
खलय् नं खनेदगु जुल । लिपांगु इलय्
वया: चिबाखं खलय् नुगः क्वसाय्
कादीगु दु । थुकिया हुनि छु दु कि ?

मूलस्वप्न जिचिनाखं खः । तर साहित्यया फुक्क बिधा जितः यः ।
जिं छ्यू निपू बाखं च्यव्या । तर चिबाखं
मच्या । बरु ब्बेनेगु याना, न्यनेगु याना,
उकिया समीक्षा नं यायुगु याना । सः छ्यू
फरक अभिव्यक्तिया ज्याइलय् मदिक्क
धइथें चिबाखं न्यनेगु व तःक्वः मछि
उकिया प्रतिक्रिया नं बीगु हवः तः
चूलासेलिं चिबाखनय् रुचि भन् अप्वल ।
'सः छ्यू फरक अभिव्यक्तिपाखे चिबाखं
न्यकेत इनाप वसेलिं आः जिं नं चिबाखं
च्यव्यु कुतः यानाच्वनागु दु । थथे
चिबाखं पाखे जिगु पला: न्यायुगु याना
जस 'सः छ्यू फरक अभिव्यक्तिया
अभियानयात नं वनी ।

चिबाखं धइगु छु ?

चिहाकः जुया: नं पूर्ण व स्वायत्त बाखं 'चिबाखं' खः । चिहाकलं पूर्वकेमा: गु
जुया: थुकिया कथ्य बिवरणात्मक,
ब्याख्यात्मक व बिश्लेषणात्मक मजूसे

सांकेतिक जुइ । थ्व छता हे बिषयस
केन्द्रीत जुइ, थुकिं तःता बिषय कय्
च्यायुगु स्वइमखु । शैली प्रतीकात्मक
व बिम्बात्मक जूसां अलंकारया छ्यला
म्हो जक जुइ ।

नेपालभाषा साहित्यय् चिबाखं या
अवस्था गथे दु ?

उत्साहप्रद दु । निहान्तिहं चकना
वनाच्वंगु दु । तर समस्या नं दु । ब्वाँमिपं
म्हो जूगु समस्या, स्तर म्हो जूगु समस्या
आदि ।

नेपालभाषाया चिबाखं धात्यें चिबाखं ये
मजसें चिहाकः गु बाखं जक जुयाच्वंगु
दु छिगु छु बिचाचः दु ?

अथे थ्यकं मखु । गुरुलिसिनं गनंगनं
चायकं मचायूकं, सीकं मसीकं वा
मजिजमगाना: चिबाखं या शास्त्रीय
लक्षण रेखा हाचांगाया च्वल जुइ, खैं
थुलि हे जक खः ।

चिबाखं धासेलिं चिहाकः जुझामा: गु
जु हे जुल । चिहाकलं हे थःगु सन्देश
प्रभावकारी जुइकथं बीगु च्वमिया कुतः
जुझामा: ।

नेपालभाषाया चिबाखं या विकासया
निति छु उपाय दुथे च्व ?

दकलय् न्हापां ला 'सः छ्यू

फरक अभिव्यक्तिया अभियानयात
निरन्तरता बीगु हे तःधंगु उपाय जुइ ।
अनंगिं च्वमिपिं प्रोत्साहित जुइगु,
प्रचारप्रसार व सिरपा: सम्मानया ज्या
मेगु उपाय जुइकु । च्वमि, ब्वाँमि अले
समालोचक व समीक्षक दथुइ संघन, सूक्ष्म व
खुल्ला सहलह चिबाखं साहित्यया स्तर
थकायुगु उपाय जुइकु । तर च्वमिपिन्सं
आलोचनायात पचय् याय् फय्केमा: ।
सुधारया उपायकथं नालेमा: ।

साहित्य ख्यः या निति छिगु छु न्हगु
योजनाया बिचाचः जुयाच्वंगु दु कि ?

जि साहित्यया योजनाकार मखु ।
नेपालभाषा साहित्यया छम्ह सेवक जक
खः । उकिं ब्याँकिगतरूप छ्यू निगु बिधाय्
छ्यू निगु सफू च्यव्यु इच्छा बहेक खास
छुं योजना मदु, छु माल वहे यायुगु । तर
संस्थागतरूप जि नेपालभाषा एकेडेमिया
प्राज्ञ परिषदया दुजः व दांभरि नं खः ।
एकेडेमि जिमिसं 'दँ ज्याइङ्वः' दय्का:
नेपालभाषा साहित्य थकायुगु छुं ज्या
याना वयाच्वनागु दु । आ: थुकिया
अभ चककाः चिबाखं नं दुथ्याकेमा: गु
जिं वाः चाय्काच्वना । नाप छिगु
न्यसलं एकेडेमि थेजाः गु संस्थाखं
'दँ ज्याइङ्वः' जक मखु, योजना हे दय्का:
ज्या याना वनेमा: धइगुपाखे जिगु
ध्यान सालाकाः गु दु ।

एकेडेमि थेजाः गु संस्थापाखं दँ ज्याइङ्वः जक मखु, योजना है दथुइः ज्या याना वनेमा:

डा.पृष्ठराज राजकर्णिकार

चिहाकः जुया: नं पूर्ण व स्वायत्त बाखं 'चिबाखं' खः ।

च्वमिपिन्सं आलोचनायात पचय् याय् फय्केमा: ।

च्वमि, ब्वाँमि व समालोचक व समीक्षक दथुइ संघन, सूक्ष्म व
खुल्ला छलफल जुइमा:

गंगु स्वा

लखंलख नेवाः त मुना: 'नेवाः
राज्य' घोषणा यात धा: गु सिया:
लयूतः म्ह तापाक पिनेदेश् च्वम्ह

छम्ह नेवाः या थःगु मातृभूमि छक्वः
स्वयंगु मन जुल । व नेपा: थ्यन ।
नेवाः तयःगु ज्याइङ्वः स्वयूत न्हापां व
छ्यू हना ज्याइलय् थ्यन । सलासः
मनूत मुनाच्वन । तःजिक समेवजिया
न ब्यवस्था याना तल । ज्याइङ्वः या
भव्यता खना: व दंग जुल । मनय्
स्वां हवल ।

कन्हय् कुन्हु छगु साहित्य
मुँज्याय् थ्यन । न्यय्महति मनूत
दु । च्या, बिस्कुट्या व्यवस्था दु ।
हाकर्न कन्हय् कुन्हु नेवा: राजनैतिक
अधिकारया निति जूगु छ्यू गोष्ठी
थ्यन । स्वीमहति मनू दु । बच्छित ला
द्वुली हे । खालि च्याया व्यवस्था
दु । तर च्या खालिथे मेचत न खालि

खालि ।

थबलय् तक वया मनय् हवःगु
स्वां सुकू गनेधुक्कल ।

चिकुला

चिकुया आतंक अप्वः हे जुल ।
स्वनिगलय् जक मखु, न्हयाबले
तांव्यइगु तराईलय् तकं शीतलहरं
मनूत आक्रान्त जुयाच्वन । चिकुं
मनूया म्हसीकाय् तकं लिच्वः
लाकाच्वन । चिकुया: छ्यू, न्हाय्
फुक्क त्वपुया: मिखा निग्वः जक
खेनदेय्का जुझामा: गुलं मनूत म्हसीके
हे मफया बनाच्वन । थ्व हे छ्वाउँगु
ह्वःतालय् महितात्सें भन् बागमतीया
लखं ईर्झिक छ्वाकल ।

छक्वः मनूत चिकु न्हकेत, थःगु
छ्वाः सकर्सिनं खेन दय्क व्य खंकेत
मिं च्याकेगु स्वयाच्वन । तर मेपिं यक्व
मनूत ल्हा प्वःचिना: मिं च्यात कि पने
धका: पियाच्वन ।

आयो नून खाउँ स्वस्थ रहौ

आयोडिनको कर्मीबाट दुने विकृतिहरू:
१. गर्भ लिनी, भूत खेली जान्मे, अर भास भासी खेली जान्मे, जमेको खेल चाढै मर सने ।
२. बच्चालय बालारा, लादा, लेट्रा, आपाइल, डेटा आदि हुने सने ।
३. पढाईमा कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
४. गलापां आज्ञे, स्वस्थापनीय हो ।
५. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
६. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
७. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।

साल ट्रैक्टर क्वप्पिश लिमिटेड
केन्द्रीय कार्यालयः पो.व.न.: ४२३, काठमाडौं, काठमाडौं, नेपाल, फोन न. ४२७०३१५
४२७१०१४, ४२७१०२०, प्रायान्तर न. ४२७१०३१५, ४२७१०३१५

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनीर, लाखामरी, लालमोहन,
बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाइका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरीन्ह पनी गरिन्छ ।

गाउँसम्म आयो, 'आयो नून खाउँ स्वस्थ रहौ'

आयोडिनको कर्मीबाट दुने विकृतिहरू:

- १. गर्भ लिनी, भूत खेली जान्मे, अर भास भासी खेली जान्मे, जमेको खेल चाढै मर सने ।
- २. बच्चालय बालारा, लादा, लेट्रा, आपाइल, डेटा आदि हुने सने ।
- ३. पढाईमा कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
- ४. गलापां आज्ञे, स्वस्थापनीय हो ।
- ५. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
- ६. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।
- ७. असोजिको कठोरो भए प्रक दस्ते लेनुको सारी खेलकुदमा रमेत पर्मसने ।

साल ट्रैक्टर क्वप्पिश लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालयः पो.व.न.: ४२३, काठमाडौं, काठमाडौं, नेपाल, फोन न. ४२७०३१५
४२७१०१४, ४२७१०२०, प्रायान्तर न. ४२७१०३१५, ४२७१०३१५

दीप्याखं आगांछेया जग स्वन

याँ: जात्राय् छौ महत्वपूर्ण भूमिका दुगु दीप्याखं थःगु हे आगांछेया जग स्वनेगु ज्या जूगु दु। यैं महानगरपालिकाया

प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यं छौ ज्याइवःया दथुइ छेया जग स्वनेज्या यानादीगु खः। उगु ज्याइवलय् शहरी विकास राज्यमन्त्री

रामवीर मानन्धर, संघीय सांसद कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, उप-प्रमुख हरिप्रभा श्रेष्ठ खड्गी व दीप्याखंया नायः इन्द्र महर्जन पुजा यानाः आगांछेया जग स्वनादीगु खः।

ज्याइवलय् यैं महानगरपालिकाया प्रमुख शाक्यं थःगु कार्यकालय् दुने हे आगांछेया दयके सिध्यकेगु ध्यादिल।

समितिया सह-संयोजक नातिकाजी महर्जन लसकुस यानादीगु उगु ज्याइवलय् बट्री महर्जन, कौशी तोषाखानाया हेमत निरौला, सहकोषाध्यक्ष नरेन्द्र महर्जन, १८ वडाया वडाअध्यक्ष न्हुळे काजी महर्जनपिन्स न थःथःगु नुगःखँ तयादीगु खः।

थुगु आगांछेया परम्परागत शैलीं थम्थय उगु करोड तकाया लागतं न्हुगु छै दनेत्यंगु खः सायैं महानगरपालिकां उगु करोड तका विनियोजन यायथुक्गु दु।

सागय् पदक विजेता गल्फ कासामियात हन

नेपाल गल्फ संघ सागया पदक विजेता कासामि, प्रशिक्षक व टिम व्यवस्थापकिन्त हंगु दु। अथे हे संघ कासामियात गलफया कासाया हलंजलतंक लःल्हाःगु खः।

नेपालय् जूगु फिंस्वक्वःगु सागय् नेपालं निगू स्वर्ण व निगू कास्य पदक त्याक्गु खः।

नेपाया सुवास तामाङ स्वर्ण पदक त्याक्गु खः। अथे हे शुक्रबहादुर राई काश्य पदक त्याक्गु खः। नेपालं मिंपिन्गु टिम इभेण्टपाखे न स्वर्ण पदक

त्याक्गु खः। टिम इभेण्टय् नेपाया सुवासिलसे शुक्रबहादुर राई, टंकबहादुर कार्की व नीज तामाङ दुगु खः।

अथे हे मिसापिन्गु टिम स्पर्धाय न नेपालं काश्य पदक त्याक्गु खः। मिसापिन्गु टिमय् काश्मरा शाह, रविना श्रेष्ठ व उस्मा कोइराला दुगु खः।

कासामिपिन्त नेपाल ओलमिक कमितिया नायः जीवनराम श्रेष्ठ, राष्ट्रीय खेलकूद परिषदया उपाध्यक्ष पिताम्बर तिमिसना, संघया नायः टासी धलेपिन्स नेपादीगु खः।

सभा समारोह...

कोरोना संक्रमित मनू नेपालय् याउँक हे दुहुँ व्यफ्किन्त अवस्था दु। अझ टेकु अस्पताल ला कोरोनाया चेकजाँचया निति आइसोलेसनय् च्चनाच्चंम्ह छम्ह मनू बिस्युँ वनेफेत। गुलि सुस्त सुरक्षा व्यवस्था जुँ आइसोलेसन वार्डया। खतु उम्ह मनू धरानया विपि मेमोरियल अस्पतालय् थः हे आइसोलेसनय् च्चवन व वयाके कोरोना संक्रमण न खनेमन्त। तर सरकारी अस्पतालया सुरक्षा व्यवस्था ला गजाःगु धिगु क्यानिबल।

जग्गा..

कारवाही यायत्यंगु खँ न्यनाः अन जगा न्याःपि थव ३६म्ह जगाधनीत मर्माहत ज्युगु दु।

वालुवाटार आवास धइगु नां तयाः अन जगा न्याःपि थव ३६म्ह मध्ये २९म्ह यैं।

स्थानीय नेवाःत खः। थःपिन्स अन जगा न्यानाबलय् गुलिस्या मेथाय् च्चंगु छै व बुँ मियागु, गुलिस्या बैक्यू त्यासा क्यागु खँ पीडिततसे धाःगु दु। अथे दुःख यानाः न्याना तयागु जगा आः वयाः अनियमित तरिकां न्यानाकाःगु धासे थःपिन्त अन उठिबास यानाः सुकुम्बासी दयकेत्यंगु गुनासो न उमिसं याःगु दु। गुलिखे जगाधनीत छै दनेधुक्कूसां न च्चवने ग्यानाच्चंगु खँ न धाःगु दु।

थःपिनि थव समस्या ज्वनाः थुपि पीडित थौकन्हय् नेपाल सरकारया थीथी निकायय् वनाः दुःख प्वकेगु यानाच्चंगु दु। थव हे इवलय् उमिसं यैं महानगरपालिकाया प्रमुखलिसे थीथी सांसदपित न नापलानाः समस्या क्येतुक्गु दु।

कोरोना..

‘राज्य ब्युगु आधिकारीक सूचयात जक छिपिन्स आधार मानय् यानादीसँ।’

शान्ति शिक्षा मन्दीर मा. वि.या ७०क्वःगु वार्षिकोत्सव

यैं थैंहितइ च्चंगु श्री शान्ति शिक्षा मन्दीर मा. वि.या ७०क्वःगु वार्षिकोत्सव तःजिक हन।

वीरष्ट संस्कृतिविदीलसे शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी मूपाहांकर्थ भायादीगु

उगु ज्याइवलय् पुलांपि ब्वैमिपि नेपाल सर कारया पूर्व सचिव रञ्जनकृष्ण अर्याल, ने पाल सरकारया निसान छापया डिजाइनर नविन्द्रराज भण्डारी, देश्या हे नमूना सामुदायिक विद्यालय ज्ञानोदय मा. वि.या प्रधानाध्यापक नातिकाजी महर्जनयात

प्रमाणपत्रिलसे दोसल्लां न्यूक्का: सम्मान याःगु खः। अथे हे वि.स. २०३८ सालिसे थौक ज्या यानाच्चनादीम्ह शिक्षिका नानीहेरा बज्राचार्य व ३५दं न्यूःनिसे ज्या यानाच्चनादीम्ह कर्मचारी सानुबाबु थापायात न सम्मान याःगु खः।

ज्याइवलय् विद्यालय व्यवस्थापन

समितिया नायः लक्ष्मीदास मानन्धर,

मूपाहां डा. सत्यमोहन जोशी, सम्मानित ज्यादीपि रञ्जनकृष्ण अर्याल, नातिकाजी

महर्जनपिन्स थःगु नुगःखँ तयादीगु खः।

जय किसान हित बहुमुखी सहकारीया भिंगुक्वःगु दँमुँज्या

जय किसान हीत बहुमुखी सहकारी संस्थाया भिंगुक्वःगु दँ मुँज्या जुल। उगु मुँज्याया उलेज्या प्रतिनिधिसभाया दुजः कृष्णगोपाल श्रेष्ठ यानादीगु खः।

संस्थाया नायः नुळे महर्जन बार्षिक प्रतिवेदन, दांभरि सन्तकुमार महर्जन आर्थिक प्रतिवेदन न्यूब्बवयादीगु खः सा छ्याज्जे रविन्द्र महर्जन लसकुस यानादीगु खः। अथे हे संस्थाया लेखा समितिया संयोजक गोविन्द महर्जन लेखा समितिया प्रतिवेदन न्यूब्बवयादीगु खः।

थव हे इवलय् ज्यु बन्द सत्रपाखे नुळे महर्जनया अध्यक्षताय् न्हुगु ज्यासना पुचः न ल्यःगु दु। उगु पुचलय् गजेश डगोल न्वकू

रविन्द्र महर्जन छ्याज्जे, सन्तकुमार महर्जन दांभरि, मनोजमान शाक्य ल्यू छ्याज्जेकर्थ ल्यःगु दुसा दुजलय् नीरजकुमार महर्जन, माधव गौतम, तेजरत्न महर्जन व चमितमान डगोलयात ल्यःगु दु।

अथे हे लेखा समितिया संयोजकय्

गोविन्द महर्जन व दुजलय् मोहनकृष्ण महर्जन

व पृथु रिजालयात ल्यःगु दु।

हामी नेपालीहरू जुनसुकै क्षेत्रमा पनि काम गरेर देखाउन सक्ने अवस्था छ र सफल पनि हुन सकिन्छ। नयाँ प्रविधि र नयाँ क्षेत्रमा हामी जानैपर्छ। मुख्यतः हामीमा प्रतिवद्वता, लगनशीलता, आँट र साहस चाहिन्छ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

